TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson. Leo Leino

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Asemasta Puolassa

Puolan tilanteesta viime päivien aikana annettujen tietojen pääpiirteenä on sekayuus, joka luo vain vähän valoa todellisiin tapahtumiin. Mutta muutamia varmoja johtopäätöksiä voidaan kumminkin tehdä.

Neuvosto-Venäjän pohjoisen armeijan etujoukkojen nopea eteneminen Varsovaan ja kieltäytyminen kaupunkia valtaamasta väkivaltaisesti, koska tahdottiin estää hävitystä johtivat todennäköisesti ainakin tilapäiseen sotilaalliseen tappioon, joka kumminkaan yhteiskunnallisessa ja yleispoliittisessa merkityksessä ei ole rahtuakaan muut tanut tilannetta. Ivangorodin seuduille keskitetty puolalaisten valiojoukko upseereita ja luotettavia vapaaehtoisia onnistui vastahyökkäyksessä katkasemaan Varsovan ja Bjelostokin välisen radan ja samalla pääsivät tunkeutumaan Narev-joen ylitse katkaisten siten Varsovan pohjois- ja länsipuolella sekä Danzigin koridoorissa olevien punaisten joukkojen yhteyden. Samaan aikaan onnistui puolalaisten tunkeutua Varsovasta Veikselin yli, josta seurauksena oli pohjoisessa olevien punasten joukkojen jakaantuminen kahtia.

Jos puolalaiset olisivat jaksaneet seurata näitä saavutuksiaan, olisi Neuvosto-Venäjän sotilaallinen tappio ollut tuntuvakin — kapitalistit jo yli mailman riemuitsivatkin tämmöisestä mahdollisuudesta, mutta uusiintuneesta pessimistisyydestä selviää, että tämmöistä mahdollisuutta ei ole olemassa.

On puhuttu myös Puna-armeijan komennuskuntien petollisuudesta, mutta näitä kertomuksia ei voida ottaa nimellisarvostaan. Mutta vissejä perusteita on näillekin jutuille, kun käsittää Puna-armeijan luonteen. On selvää, ettei kommunistinen kasvatus ole ennättänyt leipoa kaikkia osastoja tehtävästään tietoiseksi — ja kun tiedämme upseeristossa olevan vanhoja tsaariarmeijan upseereita, jotka persoonallisista syistä ovat antautuneet Puna-armeijan palvelukseen, ei ole ihmeteltävää, että pakotien tultua katkaistuksi suuria osastoja marssi Itä-Preussin puolueettomalle alueelle. Mutta esim. Narew-joella toiminut neljäs armeija teki vastahyökkäyksen ja raivasi itselleen perääntymistien ja yhtyi pääjoukkoihin, jotka asettuivat lujaan vastarintaan Augustovon ja Grodnon välille, kunnes reservijoukot saapuivat avuksi. Niin paljon on siis varmaa, että joskin Varsovan saartoliike luhistui, puolalaisten vastahyökkäys on myös luhistunut. Muuttunut asema ei Puolan imperialisteja auttanut, sillä venäläisillä on rajaton määrä reservijoukkoja, kun puolalaisilta niitä tykkänään muuttuu.

Samalla kun nämä militaariset liikkeet tapahtuivat, julistivat Danzigin työläiset yleislakon, kieltäytyen avustamasta sotatarpeiden kuljettamista Varsovaan. Liike sai kumouksellisen luonteen ja näyttää temmanneen mukaansa koko Itä-Preussin, jossa väestö on venäläisille suosiollista. Kumouksellinen tilanne vallitsee samalla myos Posenissa. Puolueettomalle alueelle marssineet venäläiset otettiin ystävällisesti vastaan ja niinkuin on ilmotettu, jatkui siellä taistelua.

Alueen puolueettomuus on täällä kokonaan kadottanut merkityksen tällaisen tilanteen vallitessa ja aseiden riisuminen on mahdotonta, kun ei ole järjestettyä voimaa sen toimittamiseen. Saksan junkkerit ovatkin nostaneet hälyytyshuudon, että rajan yli marssineet venäläiset eivät ole saapuneet riisuuntumaan aseista, vaan harjottamaan vallankumoustyötä, niinkuin eräässä uutisessa kerrottiin.

Sillä aikaa on Puolan rauhanilveily jatkunut Minskissä tuloksettomasti. Todellista rauhaa eivät onnettoman Puolan diktaattorit halua niin kauan kuin on mahdollisuutta vuodattaa työläisten verta.

Mutta vallankumous on levinnyt kaikkiin baltilaisiin maihin, Itä-Preussiin ja Poseniin. Yhä enemmän kaaosta vain saavutettujen "voittojen" tuloksena.

SELOSTUSTA TOVERIN KANNASTA

Meidän huomiotamme on viime aikoina muutamissa sanomalehtiuutisissa kiinnitetty siihen, että joku ryhmittymä uudelleen toimii tutkijana Toverin kannan suhteen. Tähän perustautuen muutamat liikemiehet — kuulemien mukaan — yhä kieltäytyvät ilmoittamasta lehdessä ja taistelevat Toverin hävittämiseksi yleensä.

Kysymyksessä asettuvat tutkijat "täydellisen lojaalisuuden" kannalle amerikalaisuutta kohtaan. Heidän tarkoituksensa on väittää tätä liikettä epälojaaliseksi.

Tässä asiassa me voimme esiintyä täydellisellä vilpittömyydellä ja avoimella rehellisyydellä. Voimme auttaa asiaan innostuneita ymmärtämään itseämme oikein.

Toveri on sosialistipuolueen lehti. Sosialistipuolueen ohjelma sanoo mitä se tarkoittaa. Sen periaatejulistukset osottavat sosialistien yleistä yhteiskuntakäsitystä ja esittävät sitä aatemaailmaa, joka yleensä muodostaa sosialistien elämän ymmärryksen. Puolueen käytännöllinen toiminta ja päätökset osottavat miten sosialistit toimivat. Sosialistit voivat joissakin asioissa olla eri mieltä kuten muutamissa periaatteitten tulkintakysymyksissä ja etenkin taktillisissa menettelytavoissa, mutta yleensä ne edustavat samaa: kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän poistamista, s. o. sellaisen yhteiskuntajärjestelmän poistamista, joka perustuu tuotantovälineiden ja yleisten luonnon rikkauksien yksityiselle omistukselle, joita välineitä ja rikkauksia muutamat yksityiset ja ryhmät voivat käyttää välineenään koko kansan riistämiseksi ja sortamiseksi taloudellisessa ja valtiollisessa suhteessa. Sosialismi tarkoittaa näiden välineiden kansan omistusta, yhteiskunnallista omistusta, johtoa ja kontrollia koko kansan hyödyksi.

Muutamat haluaisivat kieltää meiltä ulkomaalaisilta kaiken oikeuden harrastaa yhteiskunnallisia ja valtiollisia asioita tässä maassa. Se on surullista oikeussortoa. Me huomautamme vain, että koko Amerika on kuten poismuuttanut Europa. Amerika muodostuu Europan lihasta ja sen suonissa kulkee Europan verta. Se on historiallinen tosiasia. Älkäämme unohtako tätä. Jokainen siirtolaisryhmä on luonnollisesti omien kansallisten tapojensa puolelta orjuutettu, joka seikka estää niiden nopeaa sulautumista n. s. amerikalaiseksi kansakunnaksi. Siihen asti kun nämä kansalliset seikat vaikuttavat kaikki amerikalaiset historialliset periaatteet, koko tämän kansakunnan oikeustajunta ja yleensä inhimillinen moraali ei näe rikosta siinä, että me käytämme omaa kieltämme ja kuulumme erikoisiin ryhmiin, joilla kielenkäytön ja muun puolesta on erikois kansallisuutemme leima.

Vain pintapuolinen ymmärrys tai kiihkeä järjestön suvaitsemattomuus näkee tässä asian tilassa jotain pahaa.

Amerikan yhteiskunnallinen elämä suuremmilla mahdollisuuksilla on houkutellut siirtolaisjoukkoja tänne. Mutta nyt ei enää Amerika voi tarjota tavalliselle kovan työn tekijälle sen suurempia etuja kuin yleensä muutkaan maat. Amerikan yhteiskunnallinen elämä on muuttunut nopeasti. Me tunnemme taloudellista puristusta ja valtiollista sortoa. Se on seurausta pääoman omistajien vallan lisääntymisestä.

Miljoonat tämän maan raatajat, tämän maan teollisuuden rakentajat, ovat todellisessa hädässä. Hinnat nousevat alinomaa. Palkkataso ei kohoa vastaavassa määrässä. Työväen asunto-olot ovat kurjat. He eivät voi pukea itseään kunnollisesti. Työnantajat ja korporatsionit ovat heidän todellisia hallitsijoitaan. Joillakin teollisuuden aloilla vallitsee työnteettäjien täydellinen mielivalta. Se lähtee työn kontrollista ja jatkuu väkivaltaiseen kurittamiseen ja henkisten katsomuksien kontrolleeraamiseen asti.

Suuret korporatsionit ovat tehneet miljoonia ylimääräistä voittoa. Voittoilua he pitävät "amerikalaisuuden" edistämisenä. Rautatiet saavat taas tilaisuuden riistää kansalta muutamia kymmeniä miljoonia. Kivihiiliparoonit ovat saaneet tuhansia prosentteja voittoa pääomilleen. Yleisten töiden teettäjät pettävät kansaa ja hallitusta. Elintarpeilla keinottelevat suuret rahamiehet. Wall-katu hallitsee miljoonillaan koko maata, se kontrolleeraa kansakuntaa taloudellisesti ja yhteiskunnallisesti muutamien suurimpien Amerikan kansan todellisten vihollisten hyödyksi.

Tämä asia on niin ilmeinen, että vain täydellinen sokeus tai olevien olojen täydellinen ymmärtämättömyys voi sen jättää huomioon ottamatta. Kun asia näin on, niin meidän mielestämme meillä on oikeus työntekijöinä, raatajina ja kärsivinä ihmisinä protesteerata tätä vastaan ja toimia niin, että tällainen asian tila loppuisi.

Valtiollinen suvaitsemattomuus on ilmeinen. Rinnan taloudellisen taantumuksen kanssa kulkee valtiollinen taantumus. Työväenjärjestöt ovat ahdistettuja, vainottuja ja sorrettuja. Työläisiltä kielletään oikeus järjestyä. Heidän järjestöiltään kielletään oikeus esiintyä. Työläisiä vangitaan syyttömästi. Poliittisia viruu sadottain vankiloissa. Lakot julistetaan laittomiksi. Estetuomioita jaellaan lakkolaisia vastaan. Pyssyhurtat rääkkäävät syyttömiä ihmisiä. Edustajat karkoitetaan lakia säätävistä laitoksista. Kansanvaltaisen oikeusvaltion periaatteita vastaan hyökkää valtiollinen taantumus. Muutamien pääoman omistajien raaka yhteiskunnallinen valta näyttää asettuvan maan todelliseksi hallitsijaksi.

Tätä kaikkea me vastustamme. Me vaatisimme kaikkien niiden vapauksien täydellistä palauttamista, mitä ilmeinen taantumus on riistänyt. Me luotamme ihmisjoukkojen kykyyn, oikeuden tuntoon ja moraaliin käyttää oikeuksiaan. Me luotamme työväenluokan ihanteisiin, ja vaadimme työväen joukoille suurempaa oikeutta ja määräämisvaltaa ei ainoastaan työn ja pääoman keskinäisissä suhteissa, mutta koko yhteiskunnallisessa elämässä.

Me emme luota väkivallan oikeuteen vaan historialliseen kehitykseen, joka luonnon lain välttämättömyydellä taivuttaa jalkoihinsa vanhentuneet muodot ja järjestelmät ihmisten yhteiskunnallisessa elämässä. Ihmiskunnan historia kertoo meille vallan vaihdoista ja vallankumouksista. Me pidämme sellaiset ihmiskunnan kehityksen luonnollisina ja välttämättöminä ehtoina. Rehellisinä historialle ja itsellemme, emme voi kieltää edistysaskeleita, joiden merkkivuosina voidaan pitää 1648, 1776, 1789, 1848 ja taas vuotta 1917. Yhtä tarpeellinen kuin oli järjestelmän uudistuminen vanhan Rooman orjayhteiskunnassa, me luulemme sen olevan nytkin. Me pidämme sellaisia historian luonnollisena kulkuna. Me hyvin ymmärrämme minkä äärettömän ennakkoluuloisuuden ja ärjyvän vihan vimman jokainen historiallinen uudistusliike on synnyttänyt vanhoillisimmissa ja vallitsevissa luokissa. Mutta me emme voi sen edessä luopua vakaumuksistamme. 20:nen vuosisadan sivistyksen olisi pitänyt aikaan saaman valtiollisiin ihanteisiin ja muotoihin niin paljon tilaa ja ilmaa, että ne tekisivät mahdolliseksi tunnustaa tarpeelliseksi sen, mikä on edessä oleva pakko ja meistä ihmisyksilöistä riippumattoman kehityksen välttämätön tulos.

Tässä mielessä meidän sympatiamme on niillä Europan vallankumouksellisilla, jotka siellä taistelevat uuden järjestelmän puolesta. Tämän takia me julkaisemme niiden toimintaa selostavia kirjoituksia. Me emme usko porvarilehtien levittämiä tietoja noiden taistelijoiden todellisesta luonteesta. Me tiedämme, että heidän taisteluaan vääristellään ja heidän päälleen valehdellaan.

Pidämme surullisena sitä, että tämän vuosisadan sivistys ei voinut vaikuttaa ihmisiin, jotka poliittisia asioita käsittelevät niin, että ne luokkaintresseistä huolimatta voisivat auttaa historian työtä järjestelmien uudistamisessa mahdollisimman vähillä uhrauksilla ,ilman väkivaltaisia taisteluita ja ilman tuota suurta fyysillistä ja henkistä kärsimystä. Vallankumoukset muodostuvat hävittäväksi taisteluksi vain siitä syystä, että vanhoilliset ennakkoluulot ja luokkaintressit johtavat ihmisiä. Jos he olisivat vapaita niistä voisivat he katsoa tuota historian työtä avoimesti silmiin ja ymmärtää sen persoonallisuuksista riippumattomuuden.

Liian usein valtiollisia käsityksiä johtaa itsekkyys, ahdas ja väärin ymmärretty oma etu. Ei voi säälittelemättä katsoa ihmisiä, jotka luulevat sosialistisen aatteen tuovan heille jotain kauhistusta. He pelkäävät sos. liikkeen edistämisen tuottavan heille mahdottoman tulevaisuuden. Heidän järkeään ei voi epäillä, mutta heidän tietonsa on onnettomasti väärä. Mutta se ei kuitenkaan estä heidän omaa luottamustaan siihen. Ja silloin me näemme suvaitsemattoman, ahtaan ja kaiken peräti kevytmielisyyden hakevan aseita kostaa noille, jotka kannattavat yhteiskunnallista uudistamista. Kosto on jäännös ihmiskunnan raakalaisuudesta. Ja se on niin sokea, että se luulee sosialisminkin tarkoittavan kostamista. Kadonnut on kaikki selvä ja terve asioiden ymmärtäminen ja puolinainen villeys johtaa yhteiskunnallisten kysymysten ratkaisemista. Se on traakillista, se on häpeäksi kannattajilleen. Kerran on historia synkästi ivaava noita tyhmeliinejä.

Pelkkä mielipaha tai mielihyvä annetaan liiankin usein määrätä valtiollinen katsantokanta ja valtiolliset periaatteet. Mikään ei kuitenkaan ole suurempi erehdys kuin luulo, että me pirullisuudessamme olisimme sillä tai tällä kannalla. Meillä on aikaa ja syytä joskus perusteelliseenkin harkintaan. Ja me sosialistit yleensä olemme tehneet valintamme pitäen silmällä ihanteita, joilla on pohja kapitalistisessa tuotannossa kokonaisuudessaan, sen yleistaloudellisissa laeissa, emmekä lainkaan sen perusteella miten meihin suhtautuu joku porvarillisen yhteiskuntajärjestelmän erikoinen piirre tai siinä oleva liike. Me emme taistele yksilöitä vastaan, emme erikoisesti ihmisiä vastaan yleensä. Meidän taistelumme on objektiivistä, kohdistettu oloja vastaan kokonaisuudessaan.

Mahdollisesti nämä muutamat yleisperiaatteelliset rivit auttavat asiaa harrastavia ymmärtämään hiukan sitä aatemaailmaa, jota me olemme edustamassa.

Portland, Ore.

Osaston kokoukselle elokuun 26 p:nä oli saapunut kirje kansallisvirastosta jossa kehotettiin tilaamaan puhuja paikkakunnalle. Keskusteltiin ja tultiin siihen päätökseen että sivuutetaan. Yksimielisesti äänestettiin Yrjö Halosta Työmiehen vastaavaksi toimittajaksi. Valittiin komitea avustamaan Ala-Columbian kesäjuhlia. Komiteaan tulivat: A. Markkanen, Carl Kesti, Ida Siren, Yrjö Tuukkanen. Yksi henkilö valitaan vielä lisää kun näldään ketä kesäjuhlille menee. Keskusteltiin josko osasto ryhtyy hor maamaan kenttäjuhlaa yhdessä englanninkielisen osaston kanssa Crystal Lake Parkkiin. Tultiin siihen päätökseen, että me otamme osaa ja voitot tai häviö jaetaan tasan. Siis järjestyneet työläiset ottakaa huomioon ja mennään joukolla juhlimaan syyskuun 19 p:nä Crystal Lake parkkiin. Siellä saa tanssia hyvän soiton mukaan ja kaikenlaista muutakin ohjelmaa ja huvia tulee olemaan. Luovutettiin haali Suomen hädänalaisten avustuskomitealle. Komitea pitää jonkunlaisen iltaman tai tanssit syysk. 15 p:nä varojen karttuttamiseksi vaatteiden Suomeen lähettämiseksi. Siis silloin mennään kaikin avustamaan hyvää asiaa eteenpäin. Valittiin uusi vaaliagitatsionikomitea kun vanha ei ollut toiminut mitään. Komiteaan tulivat O. Hakala, Mrs. Newmalm, Victor Jaakkola. Komitealle jätettiin valta tilata lentolehtisiä tarpeen mukaan.

Kallu.

Portlandin ja ympäristön suomalaiset muistakaapa Ala-Columbian kesäjuhlia! Me olemme kulkeneet ympäristömme osastojen juhlissa, jotka ovat rikastuttaneet ja virkistäneet kesälomamme viettoa. Niin lopettakaamme tämänkesäinen juhliminen suuremmoisesti. Sen teemme silloin kun saavumme ensi lauantaina Astoriaan. Silloin alkaa kolmipäiväiset juhlat. Tämän agitatsionialueen parhaat voimat ovat liikkeellä, sekä taiteellisessa, että tieteellisessä suhteessa. Ja kun ottaa huomioon sen valmistuksen, mitä on toimittu juhlien onnistumiseksi, niin on varma, että saamme nähdä ja kuulla jotakin arvokasta. Ja kun olemme tietoisia siitä, minkä eteen toimimme, se on työväenluokan orjuudesta vapauteen saattamiseksi, niin tälläkin juhlalla palvelemme yleistä työväenluokan asiaa ja virkistämme itseämme arkielämän tylsyydestä. Mitkään pienet seikat ei tulisi olla estämässä juhliin saapumista. Siis kaikki mukaan!

Liittyvät yhteistoimintaan. Hiljan Chiropractic lääkärin tutkinnon suorittanut Anna Karvonen ja lännellä hyvin tunnettu Chiropractic ja muita luonnon parannuskeinoja käyttävä lääkäri, Peter Kokko, menivät naimisiin menneellä viikolla. He kävivät kauppansa vahvistamassa Vancouverissa. Joitakin päiviä myöhemmin muuttivat he Fremont Hotellista omaan taloonsa, jossa harjottavat sairaanhoitoa. Paikka on puhtaalla ja kauniilla kaupungin osalla, johon on varattu uudenaikaiset välineet. Menestystä vaan heidän yhteiselämälleen ja uudessa paikassa yleisön palveluksessa! Tri Kokko on harjottanut menestyksellä luonnonparannustapaa useita vuosia mainitussa paikassa. — Kirjeenvaihti.

Kalama, Wash.

Vietiin sairaalaan. Mrs. Salo sairastui äkkiä ja vietiin Astoriaan viime perjantaita vasten yöllä. Sairautensa on vaivannut häntä jo pitemmältä, vaan nyt se oli kehittynyt huippuunsa. Täkäläinen tohtori sanoi hänellä olevan umpisuolen tulehduksen. Tähän mennessä emme ole saaneet sen enempää tietoa muuta kuin että hän on leikattu jostakin sisäviasta. Kovin ikävä tapaus. Salotkin ovat vasta hiljattain muuttaneet tänne maata raivaamaan.

Ne kenttäjuhlat sateisen ilman takia vietettiin Jalob Tuiskun talolla t. k. 29 p. Ohjelmaakin oli kertynyt tarpeeksi näin pienlin oloihin verraten muun muassa oli tilaisuuteen saapunut puhujakin Astoriasta tov. Hopeavaara. Hän vaan lyhyesti selosteli työväen sanomalehtiliikettä ja sen tarpeellisuutta luokkataistelussa.

Ehkä tulemme pitämään uudet kenttäjuhlat lähitulevaisuudessa, että naapurikylätkin voisivat ottaa osaa. Meillä on mainio kenttäkin valmiina ja kai niitä on vielä sieviä ilmojakin ettei tarvitseisi perheasuntoja tällaisiin tilaisuuksiin käyttää. — Juhan Kustaa.

Mullan, Idaho

F. Vanderveer puolustamaan Embreeta. Wallacessa ilmestyvä "Press Times" kertoo seuraavaa: "Yleinen syyttäjä H. J. Hull on saanut tiedon että F. Vanderveer, I. W. W. liiton pääneuvonantaja, joka puolusti yllämainittua järjestöä Chicagon suuressa kuulustelussa sodan aikana ja joka myöhemmin puolusti Centralian i.w.w:läisiä tulee myös valvomaan Wallacen linnassa olevien. iw.w:läisten juttua, joka tulee esille syyskuulustelussa paikkakunnan District courtissa."

"Järjestön jäsenet jotka tulevat kuulusteltavaksi ovat Joe Doyle, John McEntee, A. S. Embree ja Andrew Depre. Syytös heitä vastaan on että he ovat I. W. W:n järjestäjiä. A. S. Embree on yksi niistä kolmesta jotka viimeisessä Conventsionissa valittiin järjestön yleisen kirjurin ehdokkaiksi."

"Puhuessaan Embreestä yleinensyyttäjä Hull sanoi —: Harold Lord Varney, joka on vuosia ollut I. W. W:n johtajia vaan joka hiljakkoin on tehnyt kääntymyksen, on kirjoittanut moittivan kirjotuksen järjestöstä, joka on "X-säteilyä" punaisesta filosofiasta."

"Puhuessaan Embreestä, Varney sanoo että hän on yksi kyvykkäin taktiikan ajaja I. W. W:ssä ja että hänelle on annettava täysi tunnustus I. W. W:n menestyksestä Buttessa. Hän sanoo että vuosien agiteerauksen jälkeen ei I. W. W. ole voinut kontrolleerata Butten asemaa saamalla jäseniä järjestöönsä ennen kuin Embree rupesi käyttämään 'sisältä' poraamis-taktiikkaa s. t. s. toisten unioiden valloittamisen johtamalla i.w.w:läisiä toisiin unioihin, siten päästen kontrolleeraamaan niitä. Tämä konsti on levinnyt yli Amerikan ja yksinpä vanha turvattu A. F. L:kin on täydellisesti ravittu i.w.w:läisyydellä."

"Embree tuli Wallaceen taitavana todistajana Felix Jovanovichin asiassa, jota kuulusteltiin viimeisessä kuulustelussa, syytettynä syndikalismista, vaan joka teki itsemurhan ennenkuin asia päättyi. Hän (Embree) viipyi vielä kauntissa hankkien takuuta Doylelle ja McEnteelle, jotka olivat jo vankilassa kunnes hänet sheriff Freeman vangitsi toukok. 24 p. syytettynä I. W. W:n järjestämisestä tässä kauntissa".

Yläolevanlainen juttu tulee ensi kuussa täällä esille. Yleinensyyttäjä Hull on kaikesta päättäen niin hermostunut että ei tiedä i.w.w:läisiä vastaan muuta kuin erään i.w.w:luopion kirjoituksen. Pelkäävät kai tulevansa Vanderveerilta nolatuksi. Lienee tämän kauntin virkailijoille ensi kerta kuin saavat kuulla suoraa puhetta. Kaikesta päättäen tulee tästä huomiota herättävin juttu mitä on ollut pitkään aikaan tässä kauntissa. Kahdelle näitä syytetyistä ovat Mullanin suomalaiset hankkineet takaukset. Niin että jos me pojat tosissamme yritämme tätä juttua seurata tulisi ajatella keinoja miten saadaan varoja taistellessamme "valtiollista heijastusta" vastaan, pelkkä myötätunto ei riitä. — E. K.

Quincy, Oregon

Työläistoveri, joko sinä tiedät, että Quincyn s. s. osaston työkokous on 5 p. syyskuuta kello 2 ip.? Tule ja yhdy osastoon, valistuneitten työläisten joukkoon. Yhdy kanssamme vaatimaan niitä oikeuksia, jotka työläisille kuuluvat. Yhdistyneinä meillä on voimaa vaan yksilöinä me kaadumme. Älä jää luopioitten joukkoon, siellä ei ole meidän paikkamme. Ja sinä, joka myyränä pimeydessä yhä kirkonalttarille ryömit, avaa silmäs tiedonvalolle. Ei nyt enää ole aika palvella pimeyden franseja. Me kyllin olemme jo rukolleet, ja kärsineet riistoa ja kurjuutta. Tule joukkoomme, sinua odottavat miljoonat työläiset. — Minä.

Woodland, Wash.

Woodlandin s. s. osaston sunnuntaikoulun lopettajaiset vietetään sunnuntaina syyskuun 5 päivänä alkaen kello 1 päivällä. Siellä tulee olemaan monipuolinen ohjelma etupäässä lapsilta. Samassa tilaisuudessa esitetään näytöskappale nimeltä "Kunnan elätti". Samalla kehotamme kaikkia emäntiä tuomaan kahvileivoksia tullessaan. Osaston huvitoimikunta kuulemma varustaa kahvit ja kerman, joita sitten pientä maksua vastsaan myydään sunnuntaikoulun kulujen korvaamiseksi.

Taaskin suuret tanssit syyskuun 11 päivän iltana. — E. Huttunen.

Deep River, Wash.

Osaston kokouksten ensi sunnuntaina, syysk. 5 p:nä kaikki jäsenet ja jäseneksi aikovat. Kokous alkaa kello 10 a. p. osaston talolla. Tervetuloa. — E. M.

SUOMESTA

HENNALAN KURJISTA OLOISTA

kertoo K. Työ sangen surkeita kuvauksia. Jos ravintokysymys onkin jo jonkun verran korjaantunut siedettävämmäksi, niin sitä viheliäisemmäksi on käynyt vankien asumiskurjuus.

Vankilat ovat vanhoja tiilikasarmeja, joihin on sullottu ihmisiä enemmän kuin niihin oikealla sijoituksella mahtuisi. Sen vuoksi on täytynyt ahtaa yksiin huoneisiin niin paljon vankeja, ettei heille jää edes kolmatta osaa miestä kohden kuutiomaalisesta huoneen ilmamäärästä. Näissä kehnoissa huoneissa ei sitäpaitsi ole minkäänlaista kalustoa, vaan täytyy vankien esim. ruokailla vuodevaatteiden virkaa toimittavien risojen päällä. Säännöllisesti toimivia klosetteja ei löydy lainkaan, vaan täytyy heidän näissä ahtaissa huoneissa vielä ulostaa rautaisiin, nurkassa seisoviin ja täysinäisiksi tultua tyhjennettäviin ammeisiin, joista leviää kamala löyhkä pilaamaan tyystin huoneiden muutenkin huonon ilman.

Vankileiriin sijoitettujen venäläisten pakolaisten asema on, jos mahdollista, vieläkin kurjempi. Heidät on suljettu kaikki sekaisin, miehet, naiset ja keskenkasvuiset lapsukaiset yksiin, äärettömän ahtaisiin huoneisiin. Siivottomuus on suorastaan kauhistuttava; saunassa eivät onnettomat saa käydä kuin kaksi kertaa kuukaudessa, mutta silloinkin on joskus saunassa paikka tai toinen epäkunnossa, niin ettei pesemisestä useinkaan tule mitään. Pyykinpesu on myöskin alkeellista. Pesuammeita ei ole muita kuin ruoka-astiat, mutta näissä täytyy pestävänsä pestä, jos mieli vähemmässäkään määrin edes nimellistä puhtautta ylläpitää.

Varsinaiset vartijat Hennalassa ovat "vapaussodan" aikuisia "sankareita", jotka alituisesti kehuskelevat suorittamiaan "urotöitä" sodan aikana.

Meidän vankilanviranomaistemme ylimmät koettavat kaikesta huolimatta uskotella, että kaikki on hyvin, niin Hennalassa kuin muuallakin. Mutta tällaiset kuvaukset puhuvat selvää kieltä olojen todellisesta laadusta.

Asianomaisten vankien ja pakolaisten huoltajain on käytävä korjaamaan surkeita epäkohtia, ja tehtävä se pian, sillä mielestämme ei avuttomien ihmisten kiusaamista ole hetkeäkään vitkastelun vuoksi jatkettava.

SUURI SPRIITAKAVARIKKO.

Kun eräs viipurilainen tullivirkailija kesälomaa viettäessään oli kalastusmatkallaan Pitkälläpaadella, löysi hän eräältä saarelta läheltä Pitkäluotoa santaan kätkettynä 11 astiaa, joissa kussakin oli 25 litraa virolaista spriitä. Spriikannut jätti löytäjä Haminan tullialukseen, jonka miehistö toimitetussa perusteellisessa etsinnässä löysi vielä lisäksi 34 samanlaista astiaa. Koko takavarikko nousi siis yhteensä 1,125 litraan.

MIINA RÄJÄHTÄNYT REPOSAARESSA SÄRKIEN YLI 100 IKKUNAA.

Reposaarella Siikakallion luona merellä on räjähtänyt uiskenteleva miina. Räjähdyksen voimakkuutta kuvaa m. m. se, että noin 75 metrin päähän lenteli suuria kiviä ja aina 300 metrin päässä särkyi ikkunoita. Särkyneiden ikkunain luku nousee sataan kappaleeseen.